

Інформаційні джерела:

1. Квятковська Л.А. Реалізація принципів концепції сталого розвитку в діяльності підприємства / Л. А. Квятковська // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. – Вип. 1. – С. 85–89.

2. Статистичний моніторинг фінансового стану підприємства як інформаційна система підтримки прийняття рішень з його стабілізації / Н.Б. Кащена, Г.Г. Лисак, А.О. Бойко // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2009. – Вип. 1(1). – С. 120-127.

УДК 658.14 (043.3)

Т.О. Тарасова, д-р екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

І.С. Тарасов, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОРМАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ В СИСТЕМІ ПРЯМИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

За останніх років Україна намагається створити сприятливе бізнес-середовище для залучення інвестицій та налагодити зростання економіки держави на інноваційний лад. І в цьому процесі повинні бути задіяні усі інституції: з боку пізнавальної (теоретичної) сфери – система вищої освіти; інноваційні інтелектуальні технології; венчурне інвестування. Функціонування формального інституту венчурного капіталу передбачає наявність прямих економічних відносин між суб'єктами його формування – венчурними інвесторами, фінансовими посередниками управління капіталом – венчурними капіталістами у формі венчурних фондів, бізнес-ангелів, та об'єктів інвестування – реципієнтами (венчурні підприємства). Економічний ефект від такої взаємодії вимірюється зростанням ділової активності та суцільною модернізацією виробництва.

У світі існують надійні оцінки обсягів формального ринку венчурного інвестування. Так за даними KPMG (Klynveld Peat Marwick Goerdeler), яка є професійною аудиторською компанією та входить до складу Big Four, інвестиції в глобальний венчурний капітал (VC) у 2017 році залишаються суттєвими, незважаючи на значне зниження активності. Всесвітній рівень венчурного капіталу скоротився на 24% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року. У 2016 році було складено лише 13652 угоди, у порівнянні з абсолютним показником

2015 року – 17992 угоди. Незважаючи на світове уповільнення інвестиційної діяльності, загальний обсяг венчурного капіталу залишався значним, із загальною вартістю \$ 127,4 млрд. протягом року. Хоча ця сума є нижчою від піку у \$ 140,6 млрд., інвестованої у 2015 році, вона майже вдвічі перевищує загальний обсяг інвестицій у ВК у 2013 році [1]. На думку експертів, перерозподіл часток інвестицій в VC, залучених компаніями в 2016 році, є свідченням поступового виникнення програмного забезпечення в різних галузях, які прагнуть мінімізувати шкідливий вплив на довкілля та перейти на відновлювальні джерела енергопостачання. Також слід зазначити, що, навіть якщо загальний інвестиційний клієнт інвестував протягом останніх декількох років, фармацевтичні та біотехнологічні компанії все ще залучали велику кількість VC, що пояснюється високим попитом на інноваційні методи оздоровлення

Галузева структура венчурних інвестицій інститутів спільного фінансування (ICI) в Україні, за даними Європейської асоціації інвестиційного бізнесу, навпаки, демонструє зовсім іншу динаміку перерозподілу венчурного капіталу [2]. І якщо порівняти структуру венчурного інвестування у Європі з структурною венчурною мапою України, то спостерігається показова орієнтація на фінансове забезпечення інноваційних підприємств у сфері фінансові послуг, комунікацій, виробництва споживчих товарів та будівництва. Це свідчить про те, що венчурні фонди в Україні створюються під активи одного клієнта (фінансово-промислової групи) для реалізації короткострокових проектів із середнім або низьким ступенем ризику, які дозволяють отримувати високі прибутки, на противагу довгостроковим і високоризиковим інноваційно-технологічним проектам.

Також внаслідок недосконалого нормативно-правового регулювання на венчурному інвестиційному ринку склалася ситуація, коли венчурні фонди маніпулюють податковими перевагами, які лишає податкова система. Так, на думку М. М. Яремик неспроможне законодавство, що не передбачає жорстких законодавчих вимог щодо складу і структури активів венчурних фондів та операцій з ними, дозволяє їх звільнювати від сплати податку на прибуток та ПДВ [3]. Це означає, що поки кошти інвестора знаходяться у фонді, вони дають прибуток, який не підлягає оподаткуванню до моменту завершення своєї роботи та виплати дивідендів. Акумуляуючи прибуток у рамках венчурного фонду, інвестор має змогу реінвестувати його в інші проекти без сплати податків. Такий фонд можна створити на необмежений період, оскільки вітчизняне законодавство не має ніяких обмежень з цього приводу.

Вирівняти існуючу ситуацію на інституціональному рівні можливо завдяки створенню сприятливих умов для генерації бізнес-ідей та перетворення їх на інновації, які можуть бути затребувані інвестиційною спільнотою. Надійним сегментом для такої дифузії інновацій є наука і освіта, які є об'єктами методологічної діяльності, що спрямована на розбудову інституціональних формальних правил суспільства, і у сфері венчурного інвестування зокрема.

Інформаційні джерела:

1. Venture Pulse, Q4'16, Global Analysis of Venture Funding, January 12, 2017. Available at: <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2017/01/venture-pulse-q4-2016-report.pdf>
2. Central and Eastern European Private Equity Statistics. (August 2016). Available at: <http://www.investeurope.eu/media/504370/invest-europe-cee-statistics-2015.pdf>.
3. Яремик, М. М. (2017). Проблеми венчурного фінансування в Україні. In: *Стратегічні орієнтири*. Львів, 2017. Електронний ресурс: <http://libfor.com/index.php?newsid=2887>

УДК 336.7

М.П. Федішин, канд. екон. наук (*ЧНУ ім. Ю. Федьковича, Чернівці*)

УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Для банківських установ України питання ефективного управління ліквідністю є на сьогодні одним з найбільш актуальних. Такі фактори, як відсутність достатньої кількості платоспроможних позичальників, альтернативних кредитуванню напрямів інвестування коштів, недостатній рівень довіри населення до банківської системи, ставлять перед українськими банками надзвичайно складні завдання. У цій ситуації питання управління ліквідністю є життєво важливим для ефективної діяльності банківської системи в цілому. При цьому не слід забувати, що втрата банком своєї ліквідності може стати причиною втрати коштів або навіть банкрутства значної кількості його клієнтів. Це робить банківську ліквідність проблемою не лише економічного, але й суспільного значення.